

e-Pr(z)ymusik z Kropeczką

S Z K O Ł A P O D S T A W O W A
I M . B O H A T E R Ó W W E S T E R P L A T T E
W G A R D N I E

100 - L E C I E O D Z Y S K A N I A P R Z E Z P O L S K Ą N I E P O D L E G Ł O Ś C I

W T Y M N U M E R Z E :

PODSUMOWANIE PROGRAMU
„10 KROKÓW DO NIEPODLEGŁEJ” -
wywiad z Panią Anną Siwek 2, 3

WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH 4

DZIEŃ WALKI Z FASYZMEM
I ANTYSEMITYZMEM 5

DZIEŃ WALKI Z CUKRZYCĄ 6

9 listopada w naszej szkole miały miejsce pamiętne wydarzenia związane z 100 rocznicą odzyskania przez Polskę Niepodległości. O godzinie dziesiątej zaczął się apel.

Na początku została otwarta wystawa poświęcana projektowi „10 kroków do Niepodległej” i zakupana kapsuła czasu, w której każda klasa umieściła jakiś upominek [list, zdjęcie, pracę ręczną...]. Następnie uczniowie oglądali film nakręcony przez Panią Joannę Opaczyńską, szanowni goście zabrali głos wygłaszając krótkie

przemówienia. Uczniowie przygotowali również część artystyczną poświęconą patriotyzmowi, zostały rozdane podziękowania dla patronów, gości i uczestników projektu i całego wydarzenia.

Po uroczystościach wszyscy uczestnicy i goście zostali zaproszeni do kawiarenki przygotowanej przez rodziców.

Klasy 0-3 również świętowały to wielkie święto we wtorek 13 listopada. Uczniowie przygotowali część artystyczną i film. Wszystkiemu przyświecało słowo patriotyzm.

Wywiad z Panią Anną Siwek

10 Pytań na 10 kroków do Niepodległości

1. Czy miała Pani jakiś konkretny powód do rozpoczęcia programu, czy była to bardziej spontaniczna decyzja?

Decyzja była spontaniczna, ale powód konkretny – Stulecie Odzyskania Niepodległości przez naszą Ojczyznę to wydarzenie, które powinno być bliskie sercu każdego Polaka. Na szkole ciąży nie tylko powinność, ale także wielka odpowiedzialność kształtowania następnych pokoleń Polaków w duchu patriotyzmu, bo jak powiedział Jan Zamoyski „Takie będą Rzeczypospolite, jakie młodzieży chowanie”. To, że będziemy świętować Stulecie Odzyskania Niepodległości w naszej szkole – było oczywiste, ale pomysł, że zrobimy to w takiej formie

narodził się w lipcu 2017 r. Szczerze mówiąc, wtedy nie zdawałam sobie sprawy, że będzie to tak rozbudowany projekt i będzie wiązał się z tak wielkim nakładem pracy ze strony wszystkich jego uczestników – uczniów, nauczycieli, rodziców i naszych zewnętrznych partnerów.

2. Jak na ten pomysł zareagowały Panie dyrektor i grono pedagogiczne?

Panie dyrektor życzliwie podeszły do tej inicjatywy, choć myślę, że na początku była pewna rezerwa i niedowierzanie, że uda się osiągnąć wszystko,

co zostało zaplanowane, np. pozyskać Patronat Honorowy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Andrzeja Dudy.

Panie dyrektor życzliwie podeszły do tej inicjatywy, choć myślę, że na początku była pewna rezerwa i niedowierzanie, że uda się osiągnąć wszystko, co zostało zaplanowane, np. pozyskać Patronat Honorowy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Andrzeja Dudy.

Jestem w tej szczęśliwej sytuacji, że wiem, że zawsze mogę liczyć na moje koleżanki i kolegów. Od początku wiedziałam, że ze swoim pomysłem nie zostanę sama. Z pewnością były osoby, którym nie wszystko się podobało, bo przecież nie musiało, ale zadania, których realizacji się podjęto zostały wykonane.

3. Czy wszystkie postanowienia i oczekiwania wobec projektu zostały zrealizowane?

Mam taką nadzieję... Najbardziej zależało mi, żeby zachęcić uczniów do poznawania historii Polski, szczególnie okresu II Rzeczypospolitej, bo to niezwykle czas w dziejach naszej Ojczyzny, kiedy z niebytu odbudowano nasz kraj.

4. Czy według Pani uczniowie naszej szkoły angażowali się w przeprowadzane konkursy, projekcje filmowe, wykłady... ?

Tak myślę – świadczy o tym choćby ilość prac, które były plonem wielu konkursów przeprowadzonych

w ramach projektu oraz nagród wręczanych na zakończenie roku szkolnego za udział w konkursach i włączenie się w realizację projektu. Mam nadzieję, że dla uczniów to też był ważny czas, a wiedza, którą zdobyli w trakcie realizacji projektu, w przyszłości zaowocuje.

5. Czy miała Pani jakieś obawy w związku z przebiegiem całego projektu?

Oczywiście, że miałam takie obawy. Kiedy podejmuję się jakiegoś zadania, staram się jak najlepiej z niego wywiązać, ale zawsze mogą pojawić się nieprzewidzalne problemy i , z którymi przyjdzie się zmierzyć.

Wiedziałam jednak, że wówczas nie będę sama i znajdą się osoby, które mnie wspomogą. Mam tu na myśli szczególnie p. Lidię Kostrzewę, która od początku do końca była zaangażowana w realizację „Dziesięciu Kroków do Niepodległej” i kiedy nachodziły mnie jakieś wątpliwości, zawsze potrafiła mnie wesprzeć. W tym miejscu chciałabym Jej i wszystkim moim Koleżankom i Kolegom, niewymienionym z nazwiska -bo to prawie cała Rada Pedagogiczna ;-)) – serdecznie podziękować za zaangażowanie w realizację projektu.

6. Czy instytucje, które udzieliły patronatu, wspierały przebieg projektu ?

Tak. Szczególnie mogliśmy liczyć na IPN w Szczecinie, którego pracownicy przeprowadzili szereg warsztatów tematycznych dla uczniów naszej szkoły. A uczniowie klasy 3 gimnazjum byli także na zajęciach w archiwum IPN w Szczecinie. Wsparcie finansowe otrzymaliśmy od Burmistrza MiG Gryfino p. Mieczysława Sawaryna jako przedstawiciela organu prowadzącego. W realizację projektu zaangażowała się także Biblioteka Publiczna w Wełtyniu oraz parafia Wełtyń. Bez zaangażowania podmiotów zewnętrznych oraz Waszych Rodziców projekt

bez wątpienia nie miałby takiej oprawy i nie udało by się z takim rozmachem zorganizować wielu za- Nie będę oryginalna, gdy powiem, że to bardzo ważny moment w naszej historii, który przypomina, że wolność nie jest nam dana raz na zawsze dań, np. przedstawienia „Powróćmy jak za dawnych lat...”, gdy rodzice i nauczyciele przygotowali kawiarenkę, a mamy postarały się o kostiumy i rekwizyty z epoki. Taką imprezą był również festyn z okazji Dnia Dziecka, w czasie którego odbyły się „Rodzinne potyczki z historią w tle”, bieg „Sto Orlików na Stulecie”, w którym udział brali nie tylko uczniowie, ale także ich rodzice. Festiwal Młodych Talentów – też w takiej formie nie byłby możliwy bez zaangażowania rodziców. I oczywiście uroczystości podsumowujące projekt – 19 X w Wełtyniu oraz 9 XI w Gardnie – bez zaangażowania

Rodziców i naszych partnerów zewnętrznych wymienionych powyżej oraz niewspomnianej wcześniej Zakładowej Orkiestry Dętej przy ZE „Dolna Odra” nie miałyby takiego przebiegu.

7. Jak długo zajęły przygotowania i próby do przedstawienia, które zostało wystawione na uroczystości w szkole i w Wełtyniu ?

Scenariusz przedstawienia powstał w czasie wakacji, żeby od września móc zacząć próby. W pierwszym tygodniu nowego roku szkolnego uczniowie otrzymali swoje role i mogliśmy rozpocząć próby. Trwały one do 18 X. 19 X nastąpiła premiera w kościele w Wełtyniu. Do listopadowego występu była tylko mała powtórka tekstów i opanowanie ruchu scenicznego, ponieważ zmieniło się miejsce występu. Teraz sceną stała się szkolna sala gimnastyczna.

8. Czy chciałaby Pani podzielić się z nami jakąś refleksją dotyczącą 100. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości?

I wszyscy jesteśmy zobowiązani o nią dbać. Musimy wyciągać wnioski z historii i dołożyć wszelkich starań, abyśmy już z nigdy nie musieli walczyć o niepodległość naszej Ojczyzny. Powinniśmy docenić, że to właśnie nam dane było świętować Stulecie Odzyskania Niepodległości przez Polskę. Powtórzę za C.K. Norwidem – *Ojczyzna to wielki zbiorowy obowiązek* – wykonujemy więc go jak najlepiej.

9. Czy jest Pani zadowolona z przebiegu całego projektu ?

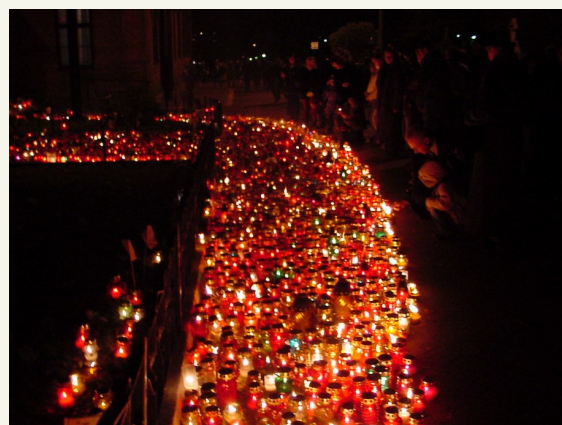
Nieskromnie powiem, że jestem usatysfakcjonowana przebiegiem całego przedsięwzięcia, ale nie o moje zadowolenie tu chodzi. Mam nadzieję, że Wy – jako uczniowie jesteście zadowoleni, że ten projekt czegoś Was nauczył, pozwolił coś zapamiętać i, że za kilka, kilkanaście lat będziecie mogli wspomnieć jak my w Szkole Podstawowej w Gardnie świętowaliśmy Stulecie Odzyskania Niepodległości przez naszą Ojczyznę. Ten projekt był dla Was i dla całej społeczności lokalnej. Informacja o nim znalazła się na oficjalnej stronie Prezydenta RP, a relację z przebiegu uroczystości 9 listopada można było obejrzeć na stronie Zachodniopomorskiego Kuratorium Oświaty. Trwałym śladem jest głąz w Wełtyniu upamiętniający rocznicę. W Gardnie, przy naszej szkole, Dąb Niepodległości i kapsuła czasu. To będą nasze ślady, które zostaną dla przyszłych pokoleń.

10. Czy ma Pani zamiar podjąć się następnych projektów?

Jeszcze raz pragnę podkreślić, że w pojedynkę nic nie da się zrobić. Jeśli będzie taka wola i chęci ze strony moich Koleżanek i Kolegów, Waszych Rodziców oraz przede wszystkim Was - uczniów, to oczywiście będziemy podejmować kolejne działania. Nasza szkoła jest otwarta na wszelkie inicjatywy, grono pedagogiczne jest bardzo kreatywne, w naszej szkole ciągle się coś ciekawego dzieje i jestem przekonana, że w przyszłości również będzie można rozwinąć skrzydła w różnych dziedzinach. Już możecie brać udział w kilku interesujących przedsięwzięciach, np. Naukowej Szkole Ignacego, projektach „Zostań młodym odkrywcą świata” oraz „Inwestujemy w naukę”, w więc macie z czego wybierać. Jestem głęboko przekonana, że w naszej szkole każdy znajdzie coś dla siebie i nikt nie będzie się nudził – jeśli tylko zechce.

W S Z Y S T K I C H Ś W I Ę T Y C H

W Kościołach łacińskich uroczystość ku czci wszystkich chrześcijan, którzy osiągnęli stan zbawienia i przebywają w niebie, przypadająca corocznie na dzień 1 listopada, treściowo połączona z następującym po niej obchodem liturgicznym Dnia Zadusznego. W doktrynie Kościoła katolickiego jest wyrazem wiary w obcowanie świętych i powszechne powołanie do świętości. Świętych Uważa się, że uroczystość Wszystkich Świętych wywodzi się ze wspominania w jednym, wybranym dniu, wszystkich męczenników chrześcijańskich.

Obchody takie, w różnych Kościołach wschodnich prowincji Cesarstwa Rzymskiego, wprowadzano w IV wieku. Ich daty były zróżnicowane lokalnie, ale najczęściej przypadały w okresie Wielkanocy. Efrem Syryjczyk zanotował, że w połowie IV wieku, w Odessie obchodzono wspomnienie wszystkich męczenników 13 maja. Według kalendarza z Nikomedii z IV wieku, przypadało ono na pierwszy piątek po Wielkanocy. Ten termin przyjął w V wieku Kościół perski, zachował się on współcześnie w kalendarzu Kościoła chaldejskiego. Jan Chryzostom wspominał na początku V wieku, że w Konstantynopolu obchodzono laudację wszystkich męczenników chrześcijańskich, z całego świata, w pierwszą niedzielę po Zielonych Świątkach. Termin ten potwierdzają bizantyjskie kalendarze liturgiczne.

Międzynarodowy Dzień Walki z Faszyzmem i Antysemityzmem

9 listopada na całym świecie obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Walki z Faszyzmem i Antysemityzmem. Został on ustanowiony w 1989 roku na pamiątkę Nocy Kryształowej – zorganizowanej przez władze pogromów Żydów na ogromną skalę, które miały miejsce na terenie Niemiec w nocy z 9 na 10 listopada 1938 roku.

Tego wieczoru palono synagogi, demolowano sklepy i mieszkania należące do Żydów, dewastowano cmentarze. Zabito około 90 Żydów, a 20 do 35 tysięcy wywieziono do obozów koncentracyjnych.

Ulice niemieckich miast zostały zasypane odłamkami szkła i kryształów ze zniszczonych żydowskich mieszkań i sklepów – stąd też nazwa pogromu.

Noc Kryształowa uważana jest za symboliczny początek Holokaustu.

Obchodzony w rocznicę Nocy Kryształowej

Międzynarodowy Dzień Walki z Faszyzmem i Antysemityzmem ma na celu upamiętnienie ofiar pogromu, a także sprzeciw wobec współczesnych form rasizmu, ksenofobii i nietolerancji.

FASZYZM - doktryna polityczna powstała w okresie międzywojennym we Włoszech, sprzeciwiająca się demokracji parlamentarnej, głosząca kult państwa. Faszyzm podkreślał wrogość wobec zarówno liberalizmu, jak i komunizmu. Początkowo nazwa odnosiła się tylko do włoskiego pierwowzoru, później była stosowana wobec pokrewnych ruchów

ANTYSEMITYZM - postawa wyrażająca dyskryminację, uprzedzenie, niechęć i wrogość w stosunku do Żydów oraz osób pochodzenia żydowskiego, postrzeganych jako grupa religijna, etniczna lub rasowa, argumentowana powodami religijnymi, gospodarczymi lub politycznymi. Zwana także żydożerstwem, jest przeciwieństwem filosemityzmu. Ekstremalny antysemityzm głosiła ideologia niemieckiego nazizmu, doprowadzając do próby wyniszczenia narodu żydowskiego w okupowanej Europie.

Światowy Dzień Chorych na Cukrzycę

Międzynarodowe święto, obchodzone corocznie 14 listopada, w rocznicę urodzin odkrywcy insuliny, Fredericka Bantinga, ustanowione przez Międzynarodową Federację Diabetologiczną w 1991 roku, w 70. rocznicę odkrycia hormonu. Na cukrzycę choruje ponad 2 miliony Polaków. Nawet kilkaset tysięcy nie wie, że ją ma. Zlekceważenie problemu może doprowadzić do nieodwracalnych uszkodzeń narządów

Cukrzyca to rezultat defektu produkcji lub działania insuliny wydzielanej przez trzustkę. Ze względu na przyczynę i przebieg choroby, można wyróżnić dwa typy choroby – pierwszy i drugi. Cukrzyca typu 2. stanowi nawet 85% przypadków zachorowań. Zmniejszona wrażliwość tkanek na insulinę (insulino oporność) prowadzi do nadmiernej produkcji insuliny. To przekracza możliwości trzustki, która zostaje uszkodzona i upośledzona. Rzadziej występująca cukrzyca typu pierwszego polega na niedostatecznym wydzielaniu insuliny, przy zachowaniu normalnej wrażliwości tkanek. Cukrzyca sprzyja otyłości, znikoma aktywność fizyczna oraz używki. To podstawna choroba, która początkowo nie daje wyraźnych objawów. Naszą czujność powinny wzbudzić: osłabienie, senność, nadmierne pragnienie, częste oddawanie moczu, gorsze gojenie się ran

Najskuteczniejszym sposobem uniknięcia powikłań cukrzycy jest odpowiednia kontrola choroby (badania) oraz zmiana trybu życia, na którą składają się zdrowa i dobrze zbilansowana dieta, oparta o wymienniki pokarmowe, utrzymywanie odpowiedniej masy ciała, systematyczny wysiłek fizyczny oraz unikanie używek. Dieta, która jest zasadniczym elementem kontroli cukrzycy, pozwala utrzymać glukozę na odpowiednim poziomie. Niekiedy może stać się jedynym elementem terapii. Powinna być dopasowana do wieku, płci, masy i wzrostu przebytych czy współtowarzyszących chorób, zażywanych leków oraz gustów pacjenta.

Do wzrostu glukozy we krwi w głównej mierze przyczyniają się węglowodany. W posiłkach diabetyka powinny stanowić około 50-60% całkowitej energii diety i składać się z pełnoziarnistego pieczywa, płatków zbożowych i makaronów, brązowego ryżu oraz kasz gruboziarnistych. Nieodłącznym elementem diety są surowe i krótko gotowane warzywa bezskrobiowe lub o małej zawartości skrobi, na przykład kapusta, pomidory, kalafior. Unikać należy nadmiernego jedzenia owoców o dużej zawartości cukrów (gruszki, winogrona). Dozwolone są niewielkie ilości grejpfruta, jabłka, moreli. Niewskazane jest korzystanie z cukru i miodu oraz jedzenie białego ryżu, makaronów, pieczywa oraz drobnoziarnistych kasz (np. manna).

światowy
dzień
walki
z cukrzycą

Międzynarodowy Dzień Tolerancji

Tolerancja jest poszanowaniem cudzych uczuć, poglądów, upodobań, wierzeń, obyczajów i postępowania choćby były całkowicie odmienne od własnych, albo zupełnie z nimi sprzeczne. Oznacza cierpliwość i wyrozumiałość dla odmienności. Inicjatywa ta spowodowana była pogłębiającymi się zjawiskami nietolerancji, przemocy, nacjonalizmu, rasizmu

i antysemityzmu, jakim towarzyszy marginalizacja i dyskryminacja mniejszości. Jest to święto szacunku, akceptacji i uznania bogactwa różnorodności kultur na świecie. Działania na rzecz tolerancji w ramach obchodów skierowane zostały zarówno do placówek oświatowych jak i szerszego kręgu społeczeństwa.

Dzień Życzliwości

Dzień Życzliwości obchodzony jest 21 listopada. Święto uchwalono w roku 1973 w Stanach Zjednoczonych, jako wezwanie do pokoju w odpowiedzi na wojnę Jom Kippur między Izraelem a Egiptem. Święto w Polsce odbywa się rokrocznie od 2006 roku, a obchody tego wydarzenia zapoczątkowało miasto Wrocław. Dziś uroczystość obchodzona jest w 180 krajach i stanowi idealną okazję, aby zademonstrować chęć pokoju na świecie. Ideą całej

akcji jest promowanie życzliwości i zachęta do czynienia dobrych uczynków.

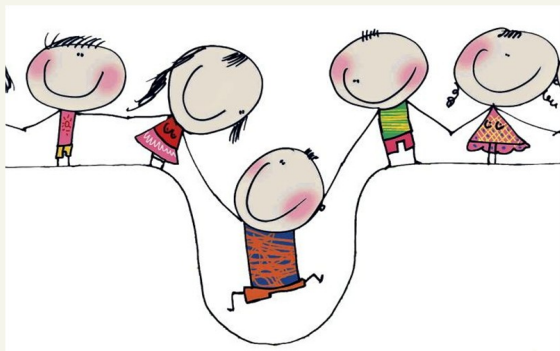
Życzliwość to bycie miłym, uprzejmym, pomocnym i uczciwym dla drugiej osoby.

Żeby być życzliwym trzeba pomagać innym, nie kłamać i wspierać drugą osobę.

Życzliwością jest przede wszystkim życie w prawdzie i szczerości przed sobą i innymi.

Życzliwość to pragnienie tego tylko co najbardziej pomyślne dla mnie i dla innych.

Życzliwość to odczuwanie wdzięczności za wszystko co nas spotyka.

Światowy Dzień Pluszowego Misia

Miękki, puchaty i taki z łatką. 25 listopada swoje święto obchodzi najmiłsza zabawka, najlepszy przyjaciel dzieci i niezastąpiona przytulanka przy zasypianiu – Pluszowy Miś. Mimo coraz nowocześniejszych i coraz bardziej atrakcyjnych zabawek, moda na misie nie przemija, bo „czy to jutro, czy to dziś, wszystkim jest potrzebny Miś!” Dzisiaj, niemal w każdym sklepie z zabawkami, możemy

znaleźć pluszowe futrzaki. Często są one bohaterami powieści, bajek, filmów i piosenek takich, jak Kubuś Puchatek, Colargol, Paddington, Miś Uszatek, Yogi, Mój Brat Niedźwiedź, Mały Miś, Troskliwe Misie czy wreszcie małe rozrabiaki Gumisie. Nie można już wyobrazić sobie świata bez uroczego, puchatego misia. Jest on patronem wielu przedszkoli i żłobków w Polsce, i na świecie.

Andrzejki

Andrzejki obchodzone są w nocy z 29 na 30 listopada. W Andrzejki popularne jest robienie sobie wróżb. Najbardziej znanymi wróżbami jest przelewanie wosku przez kluczyk do wrzącej wody i sprawdzanie co ta wróżba ma przedstawiać w cieniu oraz przebijanie kartki z imionami. Dziewczyny przebijają kartkę z chłopięcymi imionami, a chłopcy z dziewczęcymi. Wylosowane imię ma przedstawiać imię przyszłego męża / żony, którą dana osoba wylosowała.

W Szkocji obchodzony 30 listopada dzień świętego Andrzeja jest świętem narodowym. Początkowo andrzejki traktowano bardzo poważnie, a wróżby odprawiano tylko indywidualnie, w odosobnieniu; w czasach późniejszych przybrały formę zbiorową, organizowaną w grupach rówieśniczych panien na wydaniu, zaś współcześnie przekształciły się w niezobowiązującą zabawę gromadzącą młodzież obojga płci. Niegdyś wróżby andrzejkowe miały charakter wy-

łącznie matrymonialny i przeznaczone były tylko dla niezamężnych dziewcząt (męskim odpowiednikiem andrzejek były katarzynki).

Redakcja gazetki szkolnej:

Aleksander Cierlecki — redaktor naczelny

Zuzanna Porowska, Norbert Leśniak, Kornelia Miarowska, Zuzanna Stasiuk
i Anastazja Szostek

